

Oddíl E – učební osnovy
X.4.B

ETOLOGIE

Charakteristika předmětu: ETOLOGIE ve vyšším stupni osmiletého studia

Obsah předmětu

Volitelný předmět etologie je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Doplnuje a rozšiřuje učivo biologie. Zabývá se chováním zvířat. Představuje historii oboru a významné přírodovědce, kteří se oboru věnovali a přispěli k jeho rozvoji. Vysvětluje základní pojmy týkající se chování a na konkrétních příkladech je objasňuje. Uvádí příklady chování instinktivního a získaného. Představuje chování živočichů jako komplexní činnost v souvislostech. Zmíněny jsou i vlivy domestikace a vztah člověka ke zvířatům.

Časové vymezení předmětu

	vyučovací hodina	cvičení
kvinta	X	X
sexta	(1)	X
septima	X	X
oktáva	X	X

Organizace výuky

Výuka etologie probíhá v učebně vybavené přírodninami, knihovnou, snímací kamerou, videopřehrávačem, PC s připojením na internet a televizí. Práce s demonstračními a obrazovými materiály jsou v etologii základním předpokladem pro úspěšné pochopení a zvládnutí učiva. Studenti si v průběhu roku připraví referát na vybrané téma z etologie.

Výchovné a vzdělávací strategie

Studenti během studia získají přehled o základních typech chování živočichů, na konkrétních příkladech je uvedou a vysvětlí jejich význam. Uvědomí si společné rysy chování živočichů a člověka. Naučí se vnímat způsoby chování živočichů a rozumět jejich významu. Pochopí, že každý živočich má své způsoby chování a na člověku je, aby jim porozuměl. Naučí se respektovat nároky zvířat a brát je jako partnery, vědí, že vztah člověka ke zvířatům je projevem jeho vyspělosti.

Kompetence k učení

umožňujeme studentům vyzkoušet různé metody při práci i studiu
vyhledáváme informace z různých zdrojů, třídíme je a propojujeme
důsledně používáme přesnou terminologii

vedeme studenty k hledání a nalézání vztahů mezi organismy a k vyvozování závěrů

Kompetence k řešení problémů

vedeme studenty k aktivnímu hledání řešení problémů v oblasti živé přírody

využíváme příkladů problémových situací z praktického života

při řešení problémů vedeme studenty k vyhledávání informací z různých zdrojů

Kompetence komunikativní

důsledně trváme na používání přesné terminologie

při řešení problému využíváme komunikaci mezi studenty ve třídě

vedeme studenty ke sdělování logicky a odborně správně formulovaných závěrů

Kompetence sociální a personální

využíváme práce ve skupině při vyhledávání informací

vedeme studenty k dodržování pravidel práce v učebně

Kompetence občanské

vedeme studenty k pochopení vztahu člověka k přírodě jako celku i k jednotlivým organismům, k chápání souvislostí

vedeme studenty k zaujímání postojů ve vztahu k živočichům

Rozpracování vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu

S E X T A		
Učivo	Očekávané výstupy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • předmět, počátky, historie mozek, smysly geny a chování denní režim živočichů instinktivní chování základní typy instinktivního chování ritualizované chování konfliktní chování získané chování učení, paměť, hra 	<p><i>student ovládá základní etologické pojmy</i></p> <p><i>srovná základní metody výzkumu</i></p> <p><i>vysvětlí význam smyslového vnímání pro jejich chování</i></p> <p><i>srovná vliv prostředí a dědičnosti na chování</i></p> <p><i>popíše denní režim u vybraného živočicha</i></p> <p><i>rozliší instinktivní a získané chování</i></p> <p><i>uvede příklady instinktivního chování na vybraných druzích</i></p> <p><i>vysvětlí význam rituálů a konfliktního chování</i></p> <p><i>vysvětlí na příkladech význam typů získaného chování</i></p> <p><i>zdůvodní význam paměti pro vznik získaného chování</i></p> <p><i>vysvětlí význam hry pro rozvoj</i></p> <p><i>uvede příklady a význam učení pro rozvoj chování</i></p> <p><i>vyvodí z pozorování živočicha typy a význam jeho chování</i></p> <p><i>uvede vliv domestikace na chování</i></p> <p><i>chápe chování zvířat v jeho podstatě</i></p>	<p>Využití znalostí učiva biologie</p>

X.4.B – Etologie